

POMURSKI EPIDEMIOLOŠKI VESTNIK JANUAR 2019

V mesecu **januarju 2019** smo iz regije Murska Sobota prejeli **441*** prijav nalezljivih bolezni. Stopnja obolenja (**38.4/10000** prebivalcev) je bila nižja kot januarja 2018 (42.0/10000) in višja od petletnega povprečja (27.8/10000).

Najvišjo stopnjo obolenosti smo zabeležili v upravni enoti **Ljutomer** (58.9/10000 prebivalcev), najnižjo pa v upravni enoti **Lendava** (26.9/10000).

Pet najpogosteje prijavljenih nalezljive bolezni v tem mesecu so bile: **virus gripe, streptokokni tonzilitis,**

norice, noroviroza in enteritis ki ga povzroča Clostridium difficile.

*V tem številu niso upoštevani primeri AIDS, SPO, tuberkuloze ter pljučnic (MKB-10: J12, J15-18).

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI PO UPRAVNIH ENOTAH V JANUARJU 2019							
	LENDAVA	MURSKA SOBOTA	GORNJA RADGONA	LJUTOMER	SKUPAJ	JANUAR 2018	povprečje 2014-2018
NOROVIROZA	2	12	3	24	41	7	12.6
ENTERIT., KI GA POVZROČA CLOSTRIDIUM DIFFICILE	7	9	7	5	28	41	8.2
ROTAVIROZA	3	4	-	2	9	12	17.2
KAMPILOBAKTERIOZA	1	2	-	-	3	3	2.6
DRUGI VIR. ENTERIT.	1	1	-	-	2	3	1.8
SALMONELOZA	-	1	-	-	1	2	1.2
ENTEROBIOZA	3	4	2	8	17	17	12.2
GRIPA LABOR. DOKAZANA	22	77	18	11	128	100	31.0
STREPT. TONZILITIS	14	23	16	20	73	125	85.4
NORICE	2	17	19	9	47	133	85.2
HERPES ZOSTER	2	13	4	-	19	20	19.6
ŠKRLATINKA	2	6	3	7	18	14	19.8
INF. MONONUKLEOZA	-	3	2	1	6	3	3.2
STREPT. FARINGITIS	-	1	-	-	1	4	4.0
ERYSIPEL - ŠEN	3	10	2	4	19	24	17.0
SEPSA	1	4	1	1	7	16	6.2
LYMSKA BORELIOZA	2	3	2	9	16	23	10.2
DRUGE VRSTE ENCEFALITIS	-	1	-	-	1	-	-
GARJE	1	2	-	2	5	1	3.0
SKUPAJ	66	193	79	103	441	515	340.4
MORBIDITETA/10000	26.9	35.2	39.6	58.9	38.4	42.0	27.8

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Respiratorne nalezljive bolezni so predstavljale **66%** vseh prijavljenih bolezni. Na prvem mestu je bil **virus gripe**, ki je predstavljal **44%** vseh prijavljenih respiratornih nalezljivih bolezni. Najvišja stopnja obolenosti je bila v **UE Gornja Radgona** (31.1/10000 prebivalcev).

AKUTNI RESPIRATORNI INFEKTI, GRIPA

V mesecu januarju se je število akutnih respiratornih obolenj še povečalo, tako smo od izbranih zdravnikov mreže za spremljanje ARI in GPB, prejeli **444 prijav ARI** in **14 prijav GPB**, od ostale zdravstvene službe pa še dodatnih **1134 prijavi ARI** in **41 prijavi GPB**.

POJAVNOST GRIPE V SLOVENIJI

v tednu 1/2019 je bilo število obiskov bolnikov z akutnimi okužbami dihal in gripi podobno boleznijo v ambulantah primarnega zdravstva večje kot v prejšnjih tednih, kar je bilo pričakovano in je primerljivo s prejšnjimi sezonami okužb dihal. Priliv vzorcev v laboratorije za testiranje na prisotnost virusov influence je narasel. Skupni delež vzorcev v katerih so v tednu 1/2019 dokazali influenco je bil 18%. V vzorcih ambulant primarnega zdravstva je bil delež pozitivnih na gripo 67%, v vzorcih iz bolnišnic pa 17%. V tednu 1/2019 so dokazovali izključno influenco tipa A. Podtipa A(H1N1)pdm09 je bilo 71%, podtipa A(H3N2) pa 29%. Pozitivni vzorci so izhajali iz vseh slovenskih regij razen koprške in novomeške.

v tednu 2/2019 se je število obiskov bolnikov z akutnimi okužbami dihal in gripi podobno boleznijo v ambulantah primarnega zdravstva še nekoliko zvišalo, kar je bilo pričakovano in je primerljivo s prejšnjimi sezonami okužb dihal. Priliv vzorcev v laboratorije za testiranje na prisotnost virusov influence je bil precej večji kot v prejšnjih tednih, narasel pa je tudi delež na gripo pozitivnih. Skupni delež vzorcev v katerih so v tednu 2/2019 dokazali influenco je bil 29% (prejšnji teden 18%). V vzorcih odvzetih v ambulantah primarnega zdravstva so gripo dokazali v 64% in v vzorcih odvzetih v bolnišnicah v 27% vzorcev. Ponovno so določili izključno influenco tipa A. Podtipa A(H1N1)pdm09 je bilo 89%, podtipa A(H3N2) pa 11%. Pozitivni vzorci so izhajali iz vseh slovenskih regij. Tako v vzorcih iz primarnega zdravstva kot v tistih odvzetih v bolnišnicah, je bilo največ pozitivnih v starostni skupini od 4 do 7 let.

V tednu 3/2019 se je število obiskov bolnikov z akutnimi okužbami dihal in gripi podobno boleznijo v ambulantah primarnega zdravstva, zvišalo. Porast gripi podobne bolezni je bil opazen v vseh starostnih skupinah razen pri starejših od 65 let. Akutne okužbe dihal so najbolj porastle pri otrocih do 7. leta starosti. Priliv vzorcev v laboratorije za testiranje na prisotnost virusov influence je bil večji kot prejšnji teden, narasel je tudi delež na gripo pozitivnih vzorcev, predvsem v bolnišnicah. Skupni delež vzorcev v katerih so v tednu 3/2019 dokazali influenco je bil 32% (prejšnji teden 29%). V vzorcih odvzetih v ambulantah primarnega zdravstva je bila gripa dokazana v 45% (prejšnji teden 64%) in v vzorcih odvzetih v bolnišnicah v 31% vzorcev (prejšnji teden 27%). V veliki večini so določili izključno influenco tipa A, le v treh primerih influenco tipa B.

Podtipa A(H1N1)pdm09 je bilo 86%, podtipa A(H3N2) pa 14%. Pozitivni vzorci so izhajali iz vseh slovenskih regij.

V tednu 4/2019 je bil priliv vzorcev v laboratorije za testiranje na prisotnost virusov influence, večji kot v tednu 3/2019. Narasel je tudi delež na gripo pozitivnih vzorcev. Skupni delež vzorcev v katerih so dokazali influenco je bil 38% (prejšnji teden 32%). V vzorcih odvzetih v ambulantah primarnega zdravstva so gripo dokazali v 53% (prejšnji teden 45%) in v vzorcih odvzetih v bolnišnicah v 36% vzorcev (prejšnji teden 31%). V veliki večini so določili influenco tipa A, le v štirih primerih influenco tipa B. Podtipa A(H1N1)pdm09 je bilo 83%, podtipa A(H3N2) pa 17%. Pozitivni vzorci so izhajali iz vseh slovenskih regij.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Črevesne nalezljive bolezni so predstavljale **19%** vseh prijavljenih bolezni. Zabeležili smo **84** primerov črevesnih nalezljivih bolezni, od tega **41** enteritisov povzročenih z norovirusi, **28** enteritisov, ki ga povzroča *Clostridium difficile*, **9** enteritisov povzročenih z rotavirusi, **3** okužbe s kampilobaktrom, **2** okužbi z drugimi virusnimi enteritisi ter **1** okužbo s salmonelo.

V mesecu januarju smo prijavili in obravnavali izbruh noro viroze med stanovalci in zaposlenimi v Domu starejših občanov, kjer je med skupno 228 izpostavljenimi osebami za znaki črevesnega obolenja zbolelo 25 oseb.

TRANSMISIVNE BOLEZNI

Januarja smo zabeležili upad števila primerov **lymske borelioze**. Prijavili smo 16 primerov, kar je manj kot januarja 2018.

SEPSE

Prejeli smo **7** prijav sepse, od tega 2 povzročeni z *E. coli* in *drugimi gram negativni mikroorganizmi*, 2 drugi opredeljeni sepsi in 1 sepsa, ki jo povzroča *Streptokok skupine B*.

ANTIRABIČNA AMBULANTA

Januarja smo v antirabični ambulanti obravnavali **2** osebi, ki so ju poškodovale znane ali ne znane živali. V obeh primerih je bila povzročiteljica poškodbe mačka. S cepljenjem proti steklini nismo pričeli pri nobeni osebi.

EPIDEMIOLOŠKE NOVICE

Gripa - priporočilo glede omejevanja stikov

V prihodnjih tednih pričakujemo vrh sezone gripe in porast števila zbolelih z gripo in drugimi okužbami dihal. Zato je pomembno, da predvsem tisti, ki so zboleli, poskušajo omejiti stike.

Če zbolimo, kažemo znake akutne okužbe dihal, smrkamo, imamo povišano telesno temperaturo in tudi, če imamo prebavne težave, je pomembno, da nikakor ne obiskujemo tistih, ki so posebej krhki. V to skupino sodijo tudi hospitalizirani bolniki v bolnišnicah, kamor lahko prenesemo virus. S tem ne ogrožamo samo bolnikov ampak tudi zaposlene. Z namenom zaščite in učinkovitejše oskrbe bolnikov nekatere bolnišnice v Sloveniji smiselno omejijo obiske. Če imamo akutno okužbo dihal, je pomembno, da ne hodimo tudi v tiste bolnišnice, ki obiskov sicer niso omejile.

Čeprav je gripa v porastu, še vedno priporočamo cepljenje, saj ščiti tako pred boleznijo kot tudi pred morebitnimi zapleti, ki gripo spremljajo. Priporočamo ga vsem prebivalcem, še posebej pa je priporočljivo za tiste, ki bi lahko imeli težek potek bolezni, in sicer:

- starejšim od 65 let,
- kroničnim bolnikom in njihovim družinskim članom,
- osebam, ki imajo izrazito povečano telesno težo,
- majhnim otrokom (od šest mesecev do drugega leta starosti) in njihovim družinskim članom,
- nosečnicam in njihovim družinskim članom,
- zdravstvenim delavcem, ki so pri svojem delu izpostavljeni nevarnosti okužbe ali pri delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe,
- drugim delavcem v nujnih službah, ki so pomembni za delovanje različnih dejavnosti.

Več o gripu najdete [na naslednji povezavi](#).

Informacije o tedenskem spremljanju obolevnosti za gripo in drugimi akutnimi okužbami dihal v Sloveniji so na voljo [na naslednji povezavi](#).

Podatki o sezoni gripe v državah EU in širši evropski regiji pa so dostopni na spletni strani: <https://www.flunewseurope.org/>.

Pripravile: Teodora Petraš, Urška Milič, Jožica Kociper .